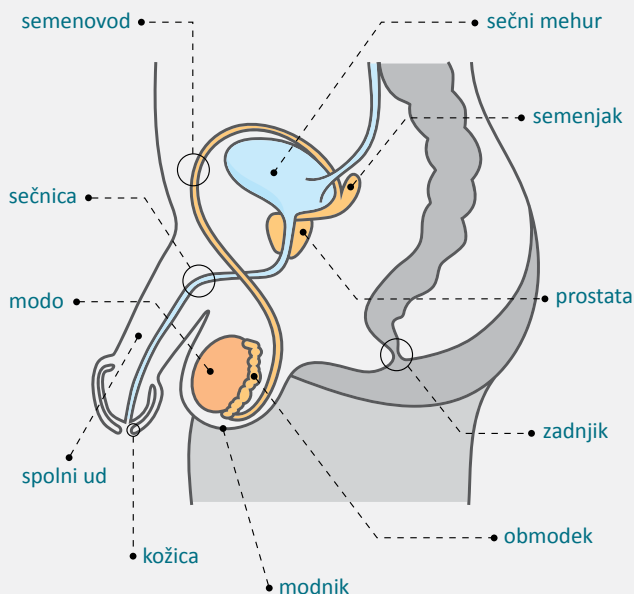

Kaj lahko sami naredite za zgodnje odkrivanje bolezni

Priporočamo vam, da si redno enkrat mesečno pregledate moda. Najboljše je, da si za samopregledovanje izberete vedno isti dan meseca. Le z rednim samopregledovanjem boste lahko spoznali normalno obliko in strukturo svojih mod ter hitro prepoznali morebitne spremembe.

Moški spolni organi – pogled od strani

ZVEZA SLOVENSКИH DRUŠTEV ZA BOJ PROTI RAKU 1000 Ljubljana, Trubarjeva 76 a

DOLENJSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
8000 Novo mesto, Rozmanova 30

DRUŠTVO ko-RAK.si
5000 Nova Gorica, Vipavska 13, Rožna Dolina

DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU REGIJE CELJE
3000 Celje, Ipavčeva 18

DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU ŠTAJERSKE - MARIBOR
2000 Maribor, Partizanska 12/1

DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU VELENJE
3320 Velenje, Vodnikova 1

GORENJSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
4270 Jesenice, Cesta Maršala Tita 78

KOROŠKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
2390 Ravne na Koroškem, Ob Suhi 11

LJUBLJANSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
1000 Ljubljana, Zaloška 2

OBALNO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
6000 Koper, Jurčičeva 2

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU MURSKA SOBOTA
9000 Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 2 b

POSAVSKO IN OBSOTELJSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
8250 Brežice, Splošna bolnišnica Brežice, Čemelčeva 15

Izdala in založila: ZVEZA SLOVENSКИH DRUŠTEV ZA BOJ PROTI RAKU,
Ljubljana 2014

Uredniški odbor: prim. mag. Branislava Belovič, dr. med.,
dr. Maja Primic Žakelj, dr. med.,
Amalija Zdešar

Besedilo: prim. mag. Vidq Stržinar, dr. med.,
dr. Maja Primic Žakelj, dr. med.,
Fani Čeh, VMS, pedagoška svetovalka

Oblikovanje, ilustracije: mag. Tjaša Žurga Žabkar, univ. dipl. lik. ped.

Tisk: Tiskarna Atlantik d.o.o., Ljubljana

Naklada: 10.000 izvodov, ponatis 2016

Izid zgibanke sta omogočila FIHO in Ministrstvo za zdravje RS

Moški, pregledujte si moda

ZVEZA SLOVENSКИH DRUŠTEV
ZA BOJ PROTI RAKU

ZVEZA SLOVENSКИH DRUŠTEV
ZA BOJ PROTI RAKU

www.protiraku.si

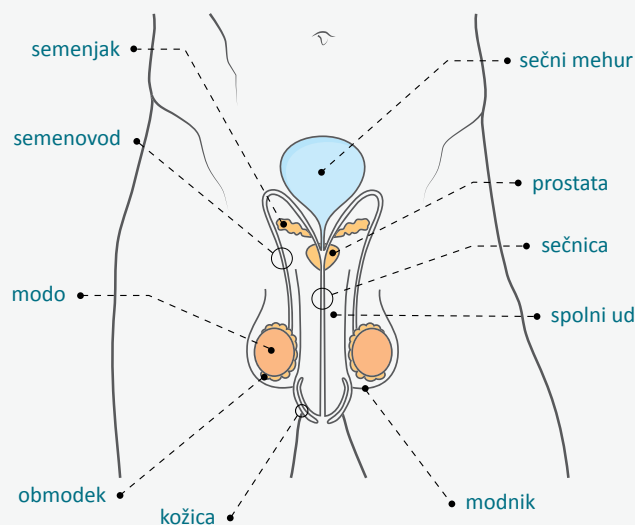
POGOSTOST RAKA NA MODIH

Rak na modih je redka bolezen. Njen delež med vsemi primeri raka pri moških je 2-odstoten, kar za Slovenijo pomeni, da za rakom na modih na novo zboli okrog 100 moških na leto. **Zbolewnost se v zadnjih letih veča, najbolj med moškimi, starimi 20–40 let, še posebej tistimi, ki so imeli v otroštvu razvojno napako – nespuščeno modo.**

OBLIKA IN DELOVANJE MOD

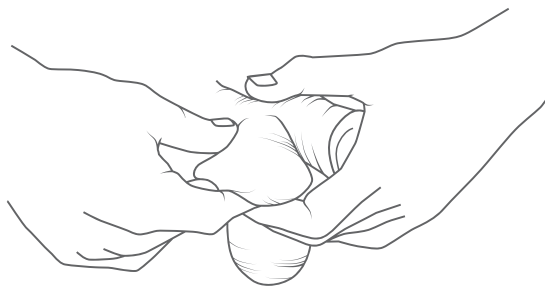
Modi sta parni žlezi, ki ležita v kožni vreči, imenovani modnik ali mošnjja. Po velikosti in obliki sta podobni golobjima jajcema. Sestavljajo ju številni kanalčki, v katerih nastajajo semenčice. Kanalčki se združujejo v nadmodek, iz katerega vodi semenovod v sečnico, ki je v spolnem udu (penisu) in je skupno izvodilo za spolovila in izločala. Nadmodek leži tesno ob modu, na otip je podoben grobo vozličasti vrVICi in ga je treba razlikovati od moda.

Moški spolni organi – pogled od spredaj

POSTOPEK SAMOPREGLEDOVANJA MOD

Najprimerneje je, da si moda pregledate med toplo kopaljo, po njej ali po prhanju. Takrat je koža na modih voljna, mehka in primerna za otipanje struktur pod njo. Pri tem uporabljajte obe roki in obe modi pregledajte po enakem postopku.

- Z obema rokama primite mošnjjo; s palcem, kazalcem in sredincem obeh rok nežno orientacijsko pretipajte strukture ene, nato še druge strani, da zaznate, kaj in kje sta modi, območja in semenovoda. Nato se natančneje posvetite eni strani.
- Najprej s tipanjem poiščite nadmodek – mehko, na dotik rahlo občutljivo vozličasto strukturo nad modom in ob njem.
- Nato zatipajte semenovod, ki izhaja iz nadmodka in poteka za modom v sečnico. Čutite ga kot trdno, čvrsto in gladko cevko.
- Na koncu pretipajte še samo modo. Biti mora gladko, brez oteklin ali zatrdlin; izjema je občasno tipna za proso velika zatrdlina, ki ni bolezenski znak. Sumljiva je le vsaka zatrdlina v globini moda, ne glede na velikost ali položaj. Zatrdlina ali oteklina se najpogosteje pojavi na sprednji strani moda.
- Pazljivo pretipajte še strukture druge strani.
- Če kjer koli zatipate spremembo – nekaj, česar ob zadnjem pregledu niste zaznali – se čim prej posvetujte s svojim osebnim zdravnikom.

MOTNJA V RAZVOJU MOD

Modi se razvijata v trebušni votlini ploda. Do rojstva se skozi dimeljski kanal spustita v modnik (mošnjjo). Redko eno zastane v trebušni votlini ali dimeljskem kanalu, še redkeje obe. Ta razvojna napaka se da z operacijo popraviti že v zgodnjem otroštvu.

Nespuščeno modo je lahko vzrok slabše plodnosti in eden od nevarnostnih dejavnikov za nastanek raka mod.

ZNAKI, KI OPOZARJAJO NA BOLEZEN MOD

- vsako postopno ali nenadno zvečanje ali zmanjšanje enega moda
- boleča ali neboleča zatrdlina oz. oteklina v katerem koli predelu moda
- občutek teže v mošnjji
- boleč in nelagodен občutek v mošnjji ali spodnjem delu trebuha
- zvečani in boleči dojki (pri hormonsko aktivnih tumorjih na modih).

Največkrat so ti znaki posledica poškodb, lokalnega draženja (npr. pri kolesarjenju), čezmernega fizičnega napora, lokalnega vnetja ali nabiranja tekočine med ovojnicama mod. Če ne minejo v nekaj dneh, morate nujno po nasvet k osebnemu zdravniku, saj vztrajanje znakov lahko opozarja na resnejše stanje, tudi na rakavo spremembo. Pri sumu na tumor sta nujna obisk pri specialistu in preprosta neboleča preiskava – pregled mod z ultrazvokom.

RAKA NA MODIH JE MOGOČE OZDRAVITI

Največkrat je zdravljenje kombinirano: kirurški poseg, kemoterapija in radioterapija. **Možnost ozdravitve je večja, če je bolezen odkrita zgodaj.**